

KAPITAL BOZORI TAHLILI

Dekabr, 2024

Investitions banking departamenti

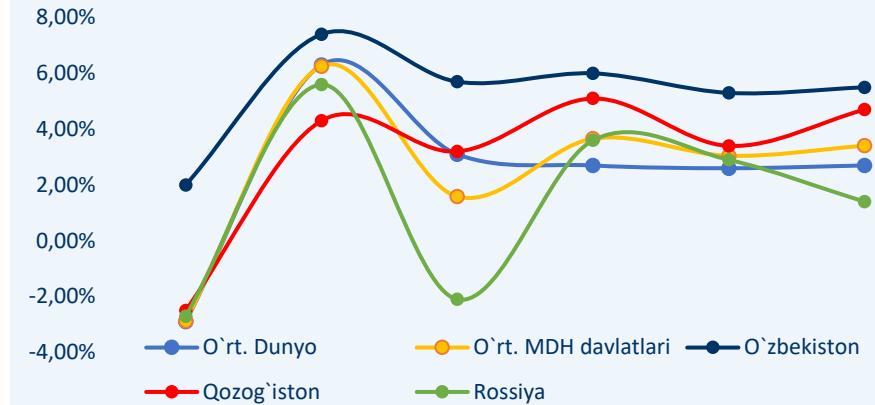
O'zbekiston Respublikasida so'nggi yillarda Prezident Shavkat Mirziyoyev rahbarligida sezilarli iqtisodiy o'sish kuzatilmoqda. Mamlakat bozor iqtisodiyotiga o'tish yo'lida yirik islohotlarni amalga oshirib, iqtisodiy liberallashtirish, sanoatlashtirish va iqtisodiy diversifikasiyani ustuvor yo'nalish sifatida belgiladi. Asosiy tashabbuslar qatorida shuningdek, valyuta islohotlari, infratuzilmani modernizatsiya qilish va xorijiy investitsiyalarni jalb etishga qaratilgan sa'y-harakatlar mavjud. 2025-yilga kelib, O'zbekiston barqaror rivojlanish, raqamli transformatsiya va global bozorlarga chuqr integratsiya orqali mintaqaviy iqtisodiy yetakchi sifatidagi mavqeini mustahkamlashni maqsad qilgan.

YAIM o'sishi, %

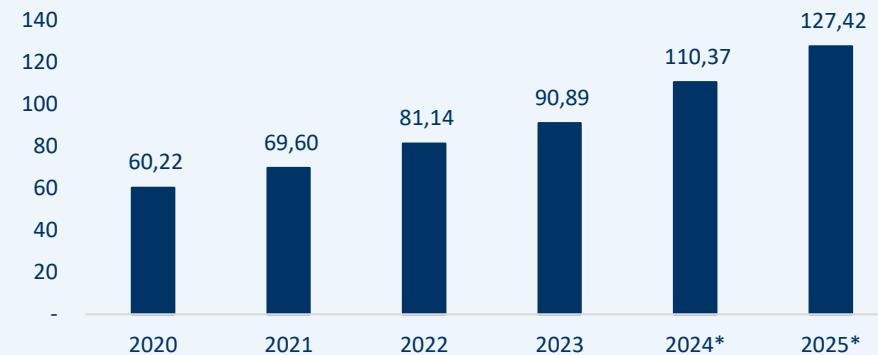
	2020	2021	2022	2023	2024*	2025*
O'zbekiston	2,00%	7,40%	5,70%	6,00%	5,30%	5,50%
MDH mamlakatlari:						
Qozog'iston	-2,50%	4,30%	3,20%	5,10%	3,40%	4,70%
Qirg'iz Respublikasi	-7,10%	5,50%	9,00%	6,20%	4,50%	4,20%
Tojikiston	4,40%	9,40%	8,00%	8,30%	6,50%	4,50%
Turkmaniston	-2,10%	-0,30%	5,30%	2,00%	2,30%	2,30%
Rossiya	-2,70%	5,60%	-2,10%	3,60%	2,90%	1,40%
Gruziya	-6,30%	10,60%	11,00%	7,50%	5,20%	5,00%
Armaniston	-7,20%	5,80%	12,60%	8,70%	5,50%	4,90%
Ozarbayjon	-4,30%	5,60%	4,70%	1,10%	2,30%	2,40%
Moldova	-8,30%	13,90%	-5,00%	0,80%	2,20%	3,90%
Ukraina	-3,80%	3,40%	-28,80%	5,30%	3,20%	6,50%
Belorussiya	-0,70%	2,40%	-4,70%	3,90%	1,20%	0,70%
Estoniya	-1,00%	7,20%	-0,50%	-3,00%	-1,00%	1,10%
Latviya	-3,50%	6,70%	3,00%	-0,30%	0,00%	1,00%
Litva	0,00%	6,30%	2,40%	-0,30%	2,20%	3,00%
Yirik mintaqalar:						
Yevropa & Markaziy Osiyo	-5,50%	6,50%	3,20%	1,00%	3,00%	2,90%
Lotin Amerikasi & Karib mintaqasi	-6,60%	7,00%	4,00%	2,20%	1,80%	2,70%
Shimoliy Amerika	-2,40%	5,80%	2,10%	2,40%		
Yaqin Sharq & Shimoliy Afrika	-4,00%	5,60%	5,70%	1,80%	2,80%	4,20%
Janubiy Osiyo	-4,60%	8,80%	6,30%	6,40%	6,20%	6,20%
Sharqiy Osiyo & Tinch okeani	-0,10%	6,20%	2,90%	4,10%	4,80%	4,20%
Sahroj Afrika	-2,00%	4,30%	3,70%	3,00%	3,50%	4,00%

*Jahon banki proqnozi

YAIM O'sish Dinamikasi 2020-2025

O'zbekiston Yalm hajmi (mlrd. dollar)

O'zbekistonning suveren kredit reytinglari

Moody's	Fitch Ratings	S&P Global
Ba3 / Barqaror	BB- / Barqaror	BB- / Barqaror

Qozog'istonning suveren kredit reytinglari

Moody's	Fitch Ratings	S&P Global
Baa1 / Barqaror	BBB / Barqaror	BBB- / Barqaror

Qirg'izistonning suveren kredit reytinglari

Moody's	Fitch Ratings	S&P Global
B3 / Barqaror	XXX	XXX

Tojikistonning suveren kredit reytinglari

Moody's	Fitch Ratings	S&P Global
B3 / Ijobiy	XXX	B / Barqaror

O'zbekistonagi iqtisodiy va fiskal islohotlar

2017-yilda Prezident Shavkat Mirziyoyev rahbarligida O'zbekiston iqtisodiyotini liberallashtirish maqsadida keng qamrovli valyuta islohotlari amalga oshirildi. Ushbu islohotlarning asosini 2017-yil 2-sentabrdan e'lon qilingan 2920-sonli farmon tashkil etdi. Ushbu farmon orqali rasmiy valyuta kursi bozor kursi bilan birlashtirilib, sun'iy valyuta ayrboshlash tizimi tugatildi. Bu esa xorijiy valyutaga bo'lgan qora bozorni bartaraf etishda muhim qadam bo'ldi.

Bundan tashqari, islohotlar xorijiy valyuta operatsiyalariga qo'yilgan chekllovlanri bekor qilib biznes va jismoniy shaxslarga valyutalarni bozor kursida erkin ayrboshlash imkonini berdi. Ushbu choralar iqtisodiyotni barqarorlashtirish, xorijiy investitsiyalarni jaib qilish va O'zbekistoni global iqtisodiy tizimga integratsiya qilishga qaratilgan edi.

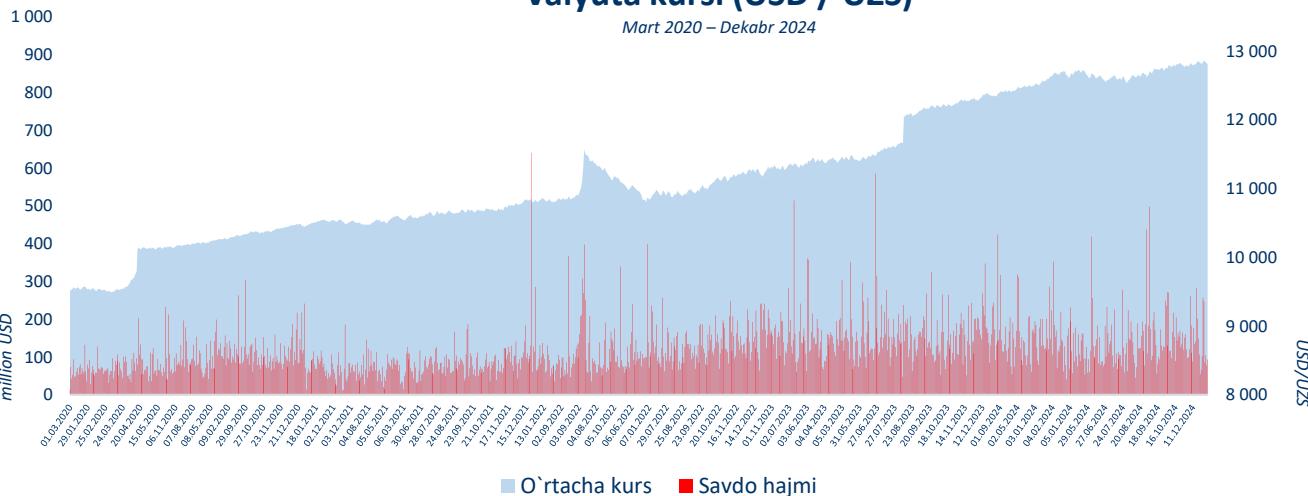
2023-yilda O'zbekiston muhim fiskal islohotlarni amalga oshirdi va **qo'shilgan qiymat solig'i (QQS)** stavkasini **15%** dan **12%** ga tushirdi. Ushbu qadam tadbirdorlik uchun soliq yukini yengillashtirish va iqtisodiy faoliytki rag'batlantirish maqsadida qabul qilindi. Biroq, bu qisqarish davlat budjeti uchun taxminan **14 trillion so'm** miqdorida daromad yetishmovchiligini keltirib chiqardi.

Fiskal muammolarni bartaraf etish va budget barqarorligini saqlash maqsadida hukumat quyidagi choralarini amalga oshirdi:

1. Soliq ma'muriyatini kuchaytirish: Hukumat soliq tizimida shaffoflik va muvofiqlikni oshirish maqsadida elektron hisob-fakturlar va elektron yuk hujjatlari tizimini joriy qildi. Ushbu choralar samaradorlikni oshirish va soliq to'lashdan bo'yin tovashni kamaytirish orqali soliq tushumlarini ko'paytirishga qaratilgan.

2. Norasmiy iqtisodiyotni rasmiylashtirish: Norasmiy iqtisodiy faoliyatlarni rasmiy sektor tarkibiga kiritish bo'yicha chora-tadbirlar kuchaytirildi, bu esa soliq bazasini kengaytirish va biznes hamda jismoniy shaxslarning soliq tizimida faol ishtirokini ta'minlashga yordam berdi.

3. Soliq imtiyozlarini bosqichma-bosqich bekor qilish: Hukumat soliq to'lovchilarga taqdim etilgan ayrim imtiyozlarni bekor qilishni taklif qildi. Ushbu yondashuv soliq bazasini kengaytirish va daromad yig'imiňi yaxshilashga qaratilgan. Ushbu tashabbuslar O'zbekistonning fiskal siyosatini modernizatsiya qilish, iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish va fiskal barqarorlikni ta'minlash bo'yicha keng qamrovli strategiyaning bir qismi edi. Raqobatbardosh va shaffof iqtisodiy muhitni yaratish orqali hukumat barqaror rivojlanish va makroiqtisodiy barqarorlikka sodiqligini yana bir bor tasdiqladi.

USD/UZS Valyuta kursi

o'zgarishlari

	13.12.2024
USD/UZS	12 880,00
DoD – 1 kunlik o'zgarish	0,2461%
WoW - 7 kunlik o'zgarish	0,2786%
MoM - 30 kunlik o'zgarish	0,7433%
QoQ - 90 kunlik o'zgarish	2,0197%
YoY - 365 kunlik o'zgarish	4,5879%
3Y o'zgarish - 1095 kunlik o'zgarish	19,5133%
5Y o'zgarish - 1825 kunlik o'zgarish	35,6549%

Kross-kurs o'zgarishlari (13.12.2024)

USD/EUR	0,95
USD/RUB	103,86
USD/CNY	7,28
USD/CHF	0,89
USD/GBP	0,79
USD/JPY	153,41

2020-yildan boshlab, O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki o'zining pul-kredit siyosati inflyatsiyani maqsadli boshqarish rejimi doirasida amalga oshirib kelmoqda. Ushbu rejim doirasida Markaziy bank 2027-yilgacha inflyatsiya darajasini 5% ga tushirishni maqsad qilgan. Barcha siyosiy chora-tadbirlar inflyatsiyani belgilangan maqsadga yaqin darajada ushlab turishga, narxlar barqarorligini ta'minlash va barqaror iqtisodiy o'sishni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan.

Butun jahon davlat qarzi 2024-yilga oxiriga kelib 100 trillion AQSH dollaridan oshishi prognoz qilinmoqda, bu pandemiyadan oldingi darajalardan yuqori va o'n yillik davomida o'sishda davom etadi. Asosiy omillar qatorida yashil o'tish davri bilan bog'liq xarajatlar, aholi qarishi va rivojlanishdagi muammolarni hal qilish uchun davlat xarajatlarining ortishi hisoblanadi. Yangi rivojlanayotgan bozor va iqtisodiyotlar moliyaviy sharoitlar tufayli yuqori qarz zaifliklariga duch kelmoqda, rivojlangan iqtisodiyotlar esa katta budget taqchilligi va yuqori qarz olish ehtiyojlari bilan kurashmoqda.

Davlat qarzining YAIMga nisbati (%)

2020 2021 2022 2023 2024* 2025* 2026*

MDH mamlakatlari:

	2020	2021	2022	2023	2024*	2025*	2026*
O'zbekiston	33,7	31,7	30,5	32,5	34,3	32,8	31,4
Qozog'iston	26,4	25,1	23,5	22,8	24,8	27,6	30,0
Qирғиз Республикаси	63,6	56,2	46,8	44,7	41,8	41,2	41,8
Tojikiston	51,8	42,1	32,5	30,9	30,7	30,1	29,3
Rossiya	19,2	16,4	18,5	19,5	19,9	20,4	21,4
Moldova	36,6	33,6	34,9	35,3	36,9	34,8	32,7
Ukraina	41,3	36,3	32,1	32,4	31,4	31,3	30,7
Belorussiya	47,5	41,2	41,3	40,7	41,4	40,3	40,6
Estoniya	18,3	17,6	18,3	19,3	21,8	25,4	28,7
Latviya	42,7	44,4	41,8	43,6	45,2	45,7	46,0
Litva	46,3	43,4	38,0	38,3	38,1	37,9	37,6

Iqtisodiyot guruuhlari:

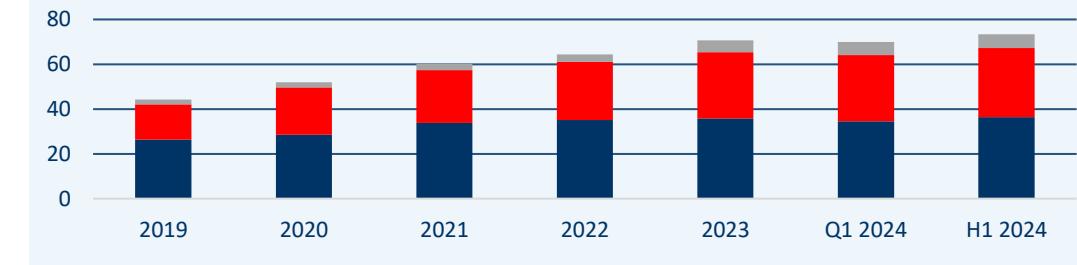
	2020	2021	2022	2023	2024*	2025*	2026*
Rivojlangan iqtisodiyotlar	121,8	115,4	109,9	108,7	109,4	111,0	112,0
Yangi rivojlanayotgan bozorlar va o'rta daromadli iqtisodiyotlar	65,5	64,7	64,9	69,4	70,8	73,0	75,0
Kam daromadli rivojlanayotgan davlatlar	49,1	49,1	50,4	53,5	53,2	50,9	49,0

*Jahon banki proqnozi

2024-yil 1-iyul holatiga ko'ra, O'zbekistonning davlat qarzi ilk bor 37 milliard AQSH dollaridan oshdi. So'nggi yillarda mamlakatning tashqi qarzi o'sish sur'ati keskin tezlashdi. Masalan, 2017-yil oxirida O'zbekistonning davlat qarzi 11,6 milliard AQSh dollarini tashkil etgan bo'lsa, 2023-yil oxirida bu ko'rsatkich 34,9 milliard AQSH dollariga yetdi, bu esa uch karra o'sishni anglatadi. "Davlat qarzi to'g'risidagi qonun" doirasida O'zbekiston davlat qarzi uchun maksimal chegarani YAIMning 60% miqdorida belgilagan.

Xorijiy zaxiralar va qarz dinamikasi

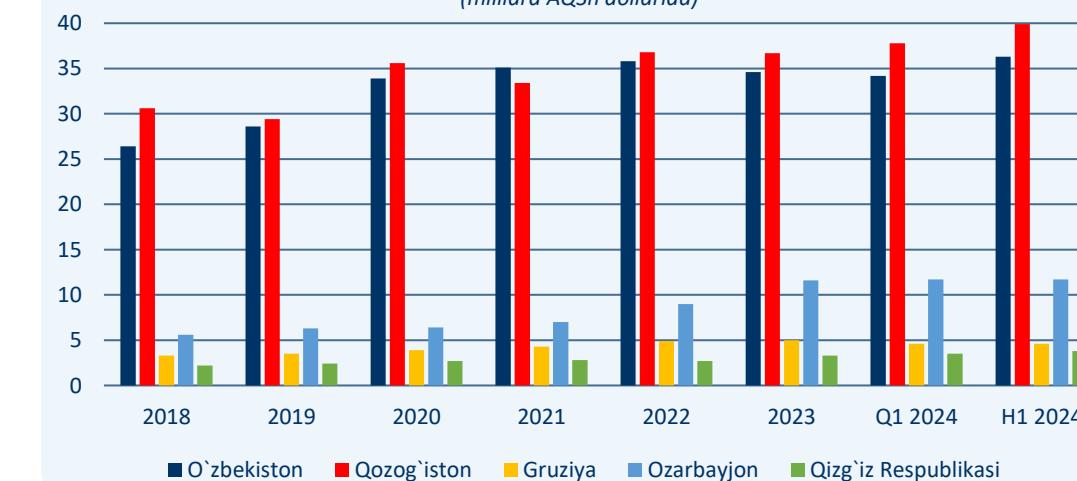
(milliard AQSH dollarida)

	2019	2020	2021	2022	2023	Q1 2024	H1 2024
Xorijiy zaxira, mln. AQSH dollar	26 394,10	28 590,00	33 851,30	35 139,20	35 767,50	34 564,70	36 340,60
Umumiylar qarz, mln. AQSH dollar	17 834,24	23 367,08	26 323,35	29 231,38	34 927,17	35 349,02	37 028,33

Xorijiy zaxiralar

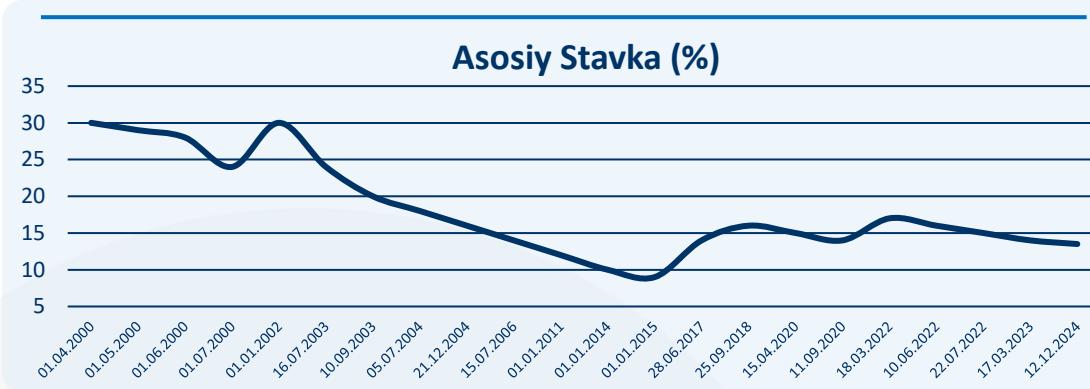
(milliard AQSh dollarida)

(12.12.2024) O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki asosiy foiz stavkasini 13,5% darajasida o'zgarishsiz qoldirdi. Ushbu qaror inflyatsion bosimlarni boshqarish va 2025-yilga kelib 5% inflyatsiya maqsadiga erishish uchun qabul qilindi. 2024-yil uchun yillik inflyatsiya proqnozi 8-9% oralig'ida belgilangan.

(02.12.2024) Qozog'iston Milliy banki Pul-kredit siyosati qo'mitasi asosiy stavkani 15,25% darajasida, +/- 1 p.p. koridori bilan belgilash to'g'risida qaror qabul qildi. Ushbu qaror yangilangan proqnozlar va inflyatsiya xavflari balansini baholash asosida qabul qilingan.

Markaziy banklarning asosiy stavkalari:	Joriy stavka	So'nggi yig'ilish	Yig'ilishdagi o'zgarish	Keyingi yig'ilish
O'z.Res. Markaziy banki	13,50%	12.12.2024	o'zgarish yo'q	25.01.2025
Qozog'iston Milliy banki	15,25%	02.12.2024	+100 bps	17.01.2025
Tojikiston Milliy banki	9,00%	05.08.2024	o'zgarish yo'q	XXX
Qirg'iziston Milliy banki	9,00%	26.11.2024	o'zgarish yo'q	27.01.2025
Rossiya Banki	21,00%	28.10.2024	+200 bps	20.12.2024
AQSH Federal Rezerv	4,75%	08.11.2024	-25 bps	17.12.2024
Yevropa Markaziy Banki	3,15%	12.12.2024	-25 bps	25.03.2025
Angliya Banki	4,75%	06.11.2024	-25 bps	19.12.2024
Xitoy Xalq Banki	3,10%	21.10.2024	-25 bps	20.12.2024
Yaponiya Banki	0,25%	31.10.2024	o'zgarish yo'q	19.12.2024
Shvetsariya Milliy Banki	0,50%	12.12.2024	-50 bps	30.03.2025
Hindiston Rezerv Banki	6,50%	06.12.2024	o'zgarish yo'q	07.02.2025

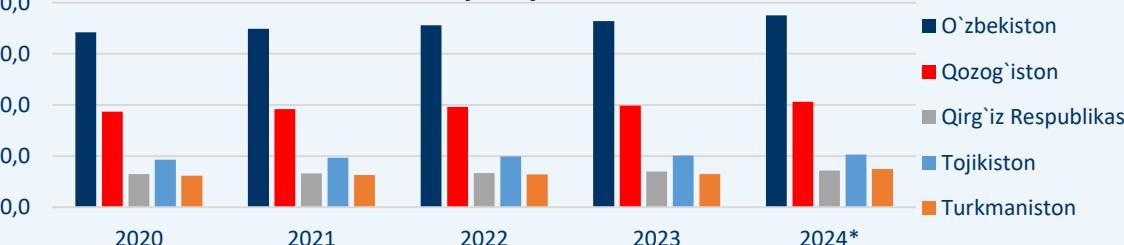
INI (Iste'mol narxlari indeksi)

Mamlakat / Yil	2020	2021	2022	2023
O'zbekiston	11,17%	9,98%	12,26%	8,75%
Qozog'iston	7,50%	8,40%	20,30%	9,80%
Mintaqalar				
Yevropa & Markaziy Osiyo	1,20%	3,30%	10,80%	7,80%
Lotin Amerikasi & Karib mintaqasi	1,00%	3,50%	7,80%	4,60%
Shimoliy Amerika	1,00%	4,00%	7,40%	4,00%
Yaqin Sharq & Shimoliy Afrika	0,70%	2,30%	5,00%	4,20%
Janubiy Osiyo	5,70%	5,50%	7,70%	7,10%
Sharqi Osiyo & Tinch okeani	1,30%	2,40%	5,40%	3,70%
Sahroi Afrika	3,40%	4,40%	9,50%	7,10%

Ishsizlik darajasi

Markaziy Osiyo aholi soni, mln.

UZONIA stavkalari va indeks

UZONIA stavkalari turli muddatlar uchun qisqa va o'rta muddatli foiz stavkalarining o'zgarishini ko'rsatadi:

- 1 kunlik stavka: 13,2261%, eng katta o'sish +0,1835 bp.
- 7 kunlik stavka: 13,2293%, o'rtacha o'sish +0,0197 bp.
- Uzoq muddatlar (30 dan 180 kungacha): Kichik o'sishlar kuzatildi, 30 kunlik stavka 13,2178% gacha ko'tarildi.
- Indeks qiymati: 151,7948, +0,0549 bp. o'sish.
- Qisqa muddatli stavkalar (masalan, 1 kunlik) keskinroq o'sishni ko'rsatmoqda, bu esa qisqa muddatli likvidlik yoki moliyalashtirish bosimlari kuchayganini anglatishi mumkin. Uzoq muddatlarda nisbatan barqarorlik va kichik o'sish kuzatilmoqda.

UZONIA (13.12.2024)

Muddatlar	Stavka	O'zgarish
1 kunlik	13,2261%	+0,1835
7 kunlik	13,2293%	+0,0197
30 kunlik	13,2178%	+0,0039
90 kunlik	13,5256%	+0,0050
180 kunlik	13,8462%	-0,0045
Indeks	151,7948	+0,0549

Dilerlararo REPO bozori

2024-yil 1-noyabrdan 2024-yil 13-dekabrgacha bo'lgan REPO bozori ko'rsatkichlari turli davrlarda aralash tendentsiyalarni ko'rsatdi:

- 1 kunlik o'rtacha stavka: 12,95%, -0,09% pasayish, qisqa muddatli qarz olish stavkalarining yumshashini aks ettiradi.
- 2-3 kunlik o'rtacha stavka: +0,03% ga o'sish, bosimning biroz ortganini bildiradi.
- 4-7 kunlik o'rtacha stavka: -0,20% ga kamayish, o'rta muddatli REPO stavkalarining pasayishini ko'rsatadi.
- 7-30 kunlik o'rtacha stavka: Sezilarli o'sish bilan 15,08% ga yetdi (+0,33%). Qisqa muddatli REPO bozori 1 kunlik va 4-7 kunlik stavkalarda bosimning yumshaganini, ammo 7-30 kunlik stavkalarda likvidlik yetishmovchiligi yoki uzoq muddatli qarz olish xarajatlarining oshganini ko'rsatadi.

Dilerlararo repo

01/11/2024 – 13/12/2024		
Muddatlar	Stavka	Trend
1 kunlik o'rtacha	12,95%	-0,09%
2-3 kunlik o'rtacha	13,06%	+0,03%
4-7 kunlik o'rtacha	14,03%	-0,20%
7- 30 kunlik o'rtacha	15,08%	+0,33%

Banklararo pul bozori

Shu davrdagi banklararo bozor ma'lumotlari barcha muddatlarda barqaror pasayishni aks ettirdi:

- 1 kunlik stavka: -0,46% ga tushib, 12,93% ni tashkil etdi, bu kechasi qarz olishda likvidlik yaxshilanganini bildiradi.
- 2-7 kunlik stavka: -0,59% ga tushib, 13,66% bo'ldi.
- 8-30 kunlik stavka: -3,14% ga sezilarli pasayib, 14,48% ga yetdi.
- 31-90 kunlik stavka: Eng keskin pasayish, -3,29% bilan 14,80% gacha tushdi.

Banklararo pul bozori umumiy pasayish tendentsiyasini aks ettirib, likvidlik sharoitlarining yaxshilanganini va qarz olish talabining kamayganini ko'rsatadi.

Banklararo pul bozori

01/11/2024 - 13/12/2024		
Muddatlar	Stavka	Trend
1 kunlik	12,93%	-0,46%
2-7 kunlik	13,66%	-0,59%
8-30 kunlik	14,48%	-3,14%
31- 90 kunlik	14,80%	-3,29%

Markaziy bank faoliyati

Markaziy bankning auksion va depozit ma'lumotlari quyidagicha qo'shimcha ma'lumotlar beradi:

- Repo auksionlari (2-7 kun): Stavkalar 13,67%, kichik pasayish -0,01%.
- Depozit auksioni (1 hafta): Barqaror 13,50%, o'zgarishsiz (0,00%).

Markaziy bank o'z siyosatida barqaror pozitsiyani saqlamoqda, REPO auksionlari va depozit stavkalarida minimal o'zgarishlar kuzatilmoqda. Bu esa likvidlik sharoitlarining muvozanatlanganini ko'rsatadi.

01/11/2024 - 13/12/2024		
Muddatlar	Stavka	Trend
MB repo auksioni	2-7 kunlik	13,67%
MB deposit auksioni	1 haftalik	13,50%

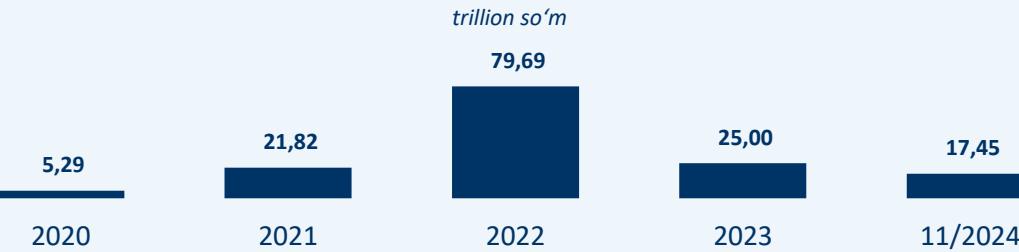

O'zbekistonda Davlat Qimmatli Qog'ozlari daromadlilik egri chizig'ining joriy etilishi

2024-yil 1-sentabrdan boshlab O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki Davlat Qimmatli Qog'ozlari (DQQ) daromadlilik egri chizig'ini e'lion qilishni boshladi. Iqtisodiyot va moliya vazirligi tomonidan chiqariladigan DQQ uchun fiskal agent sifatida Markaziy bank ichki obligatsiya bozorida shaffoflik va samaradorlikni ta'minlashda muhim o'rinni egallaydi. Daromadlilik egri chizig'ining joriy etilishi bozor imkoniyatlarini kengaytirish va investorlar uchun DQQni tahlil qilishda zarur vositalarni taqdim etishda sezilarli qadam bo'ldi.

Markaziy bank tomonidan chiqarilgan qimmatli qog'ozlar hajmi

Davlat qimmatli qog'ozlari birlamchi dilerlari

1 SQB

- 2 NBU
- 3 Xalq banki
- 4 Business development bank
- 5 Turon bank
- 6 Asaka bank
- 7 Ipak yo'li bank
- 8 Ipoteka bank
- 9 Asia alliance bank
- 10 Kapitalbank

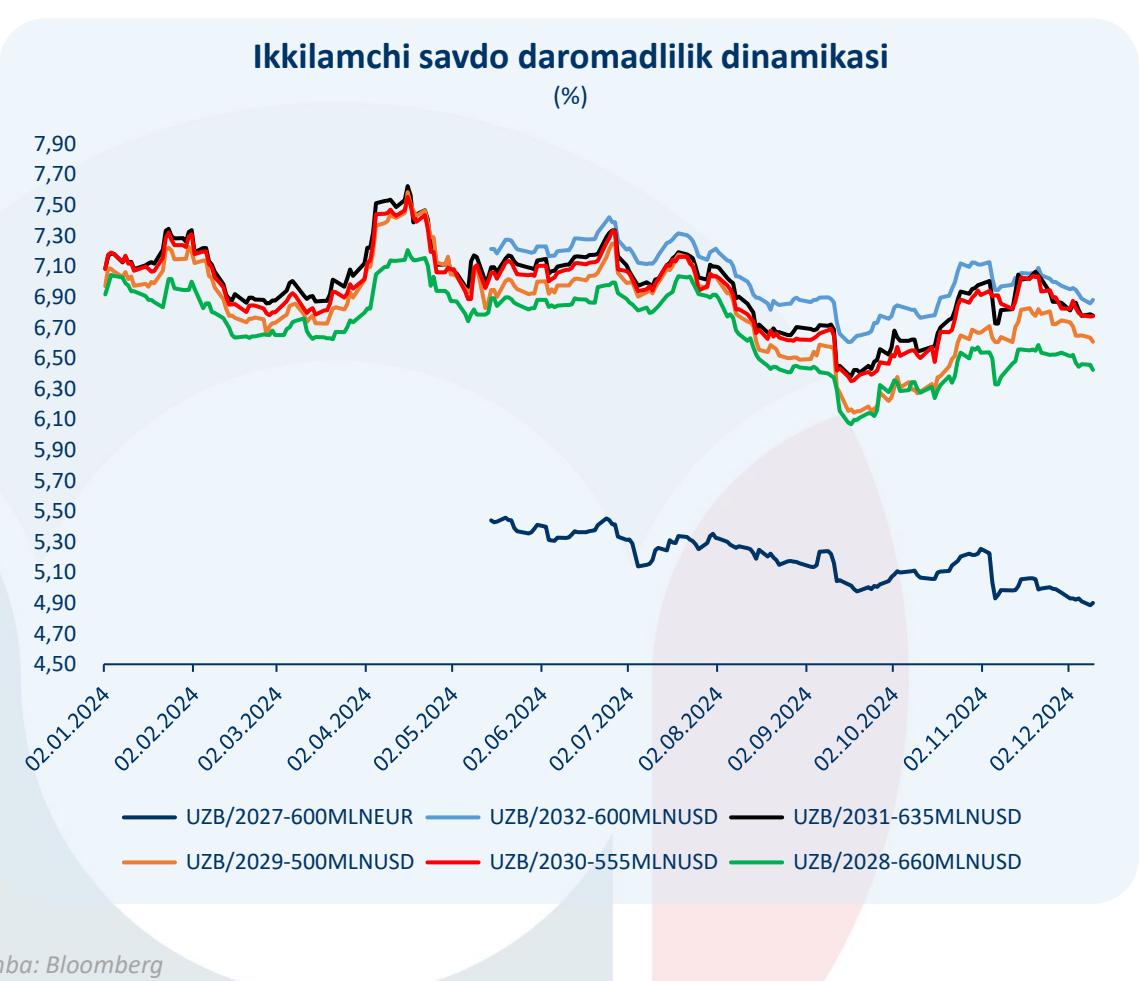

O'zbekistonda Davlat Qimmatli Qog'ozlari Bozorining Rivojlanishi

2019-yildan boshlab O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi (keyinchalik Iqtisodiyot va moliya vazirligi - IVM) milliy valyuta - so'mda denominatsiya qilingan davlat g'aznachilik qimmatli qog'ozlarini faol tarzda chiqarib kelmoqda. Ushbu tashabbus hukumatning davlat qarzi portfelini tashqi qarzlardan ichki qarzlarga bosqichma-bosqich o'tkazish strategiyasini aks ettiradi. Ushbu yondashuv kapital bozorini rivojlantirish bilan birga tashqi xatarlardan himoyalanishni ham maqsad qiladi. 2024-yil 1-dekabr holatiga ko'ra, IVM tomonidan chiqarilgan davlat qimmatli qog'ozlarining so'ndirilmagan umumiy hajmi **38,9 trillion so'mni** tashkil etadi. Bundan tashqari, Vazirlik bozorni kengaytirish maqsadida davlat qimmatli qog'ozlarni chakana investorlar uchun taqdim etishni rejalashtirmoqda. Ushbu tashabbus, asosan, xorijiy investorlar va mahalliy aholini qamrab olishga qaratilgan bo'lib, Prezidentning 291-sonli Farmoni bilan qo'llab-quvvatlanadi. Mazkur farmon jismoniy shaxslarga **soliq imtiyozlarini** taqdim etadi. Unga ko'ra, fuqarolar yillik daromadlarining **105 million so'mgacha** bo'lgan qismini mahalliy qimmatli qog'ozlarni sotib olishga yo'naltirishlari mumkin va bu jarayonda soliq majburiyatlarini yuzaga kelmaydi.

2019-yildan beri O'zbekiston xalqaro moliya bozorlarida o'zining o'sib borayotgan ishtirokini namoyon etib, 6 marta Yevrobondlar chiqarishni doirasida 11 ta transh emissiyani muvaffaqiyatli amalga oshirdi. Ushbu emissiyalar jami 3,45 milliard AQSH dollarasi, 600 million yevro va 11,75 trillion so'm miqdorida xorijiy qarz mablag'larini jalb qildi.

2018-yilda Iqtisodiyot va moliya vazirligi tarkibida tashkil etilgan Davlat qarzi departamenti (DMO) ushbu bitimlarni amalga oshirishda muhim rol o'yndadi. Obligatsiyalar London Fond Birjasida joylashtirilib, "RegS / Rule 144A" standartlariga mos ravishda chiqarildi, bu esa global investorlarning O'zbekiston suveren qarz qimmatli qog'ozlarini sotib olishida ishtirok etishiga imkon berdi.

**O'zbekiston Respublikasi korporatsiyalari
tomonidan yevroobligatsiya emissiyalari**

2019-yildan buyon O'zbekiston korporativ subyektlari 15 transh bo'yicha 11 ta emissiyada yevroobligatsiyalarni muvaffaqiyatli emissiya qilib, qariyb 4,785 mlrd. AQSH dollari va 6,0 trln. so'mni tashkil etdi. Ushbu emissiyalarning aksariyati davlat korxonalari tomonidan amalga oshirilgan bo'lib, bu ularning O'zbekiston korporativ sektoridagi ustun rolini aks ettiradi. Ushbu bitimlar O'zbekiston Respublikasi korporatsiyalariga xalqaro kapital bozorlariga chiqish, moliyalashtirish manbalarini diversifikatsiya qilish va jahon moliyaviy amaliyotiga moslashish imkonini berdi.

O'ZMILLIYBANK

300 mln. AQSH dollari, 8,5% kupon,
2029-yilda so'ndiriladi
(625 mln. AQSH dollari talab)
1,4 trln. so'm, 19,875% kupon,
2027-yilda so'ndiriladi
(1,6 trillion so'm talab)
Iyun 2024

NMMC

500 mln. AQSH dollari, 6,7% kupon,
2028-yilda so'ndiriladi
500 mln. AQSH dollari, 6,9% kupon,
2031-yilda so'ndiriladi
(umumiy 5,5 mlrd. AQSH dollari talab)

Oktabr 2024

Agrobank

400 mln. AQSH dollari, 9,25% kupon,
2029-yilda so'ndiriladi
(1 mlrd. AQSH dollari talab)
700 mlrd. AQSH dollari, 21,75% kupon,
2026-yilda so'ndiriladi
(705 mlrd. so'm talab)

Sentabr 2024

400 mln. AQSH dollari, 8,95% kupon,
2029-yilda so'ndiriladi
(650 mln. AQSH dollari talab)
2,5 trln. so'm, 21,0% kupon,
2027-yilda so'ndiriladi
(2,3 trln. so'm talab)

Iyul 2024

O'ZMILLIYBANK

300 mln. AQSH dollari, 8,5% kupon,
2029-yilda so'ndiriladi
(625 mln. AQSH dollari talab)
1,4 trln. so'm, 19,875% kupon,
2027-yilda so'ndiriladi
(1,6 trillion so'm talab)
Iyun 2024

ipotekabank

otp group

1,4 trln. so'm, 20,5% kupon,
2027-yilda so'ndiriladi

Aprel 2024**UZBEKNFTEGAZ**

700 mln. AQSH dollari, 4,750% kupon,
2028-yilda so'ndiriladi
(1,7 mlrd. AQSH dollari talab)

Noyabr 2021

So'ndirilgan
785 mlrd. so'm, 16,0% kupon,
2024-yilda so'ndirildi

Aprel 2021

So'ndirilgan
300 mln. AQSH dollari, 5,75% kupon,
2024-yilda so'ndirildi
(1,2 mlrd. AQSH dollari talab)

Noyabr 2019

300 mln. AQSH dollari, 4,85% kupon,
2026-yilda so'ndiriladi
(1,4 mlrd. AQSH dollari talab)
Aprel 2021

ipotekabank

otp group

300 mln. AQSH dollari, 5,5% kupon,
2025-yilda so'ndiriladi
(500 mln. AQSH dollari talab)

Noyabr 2020

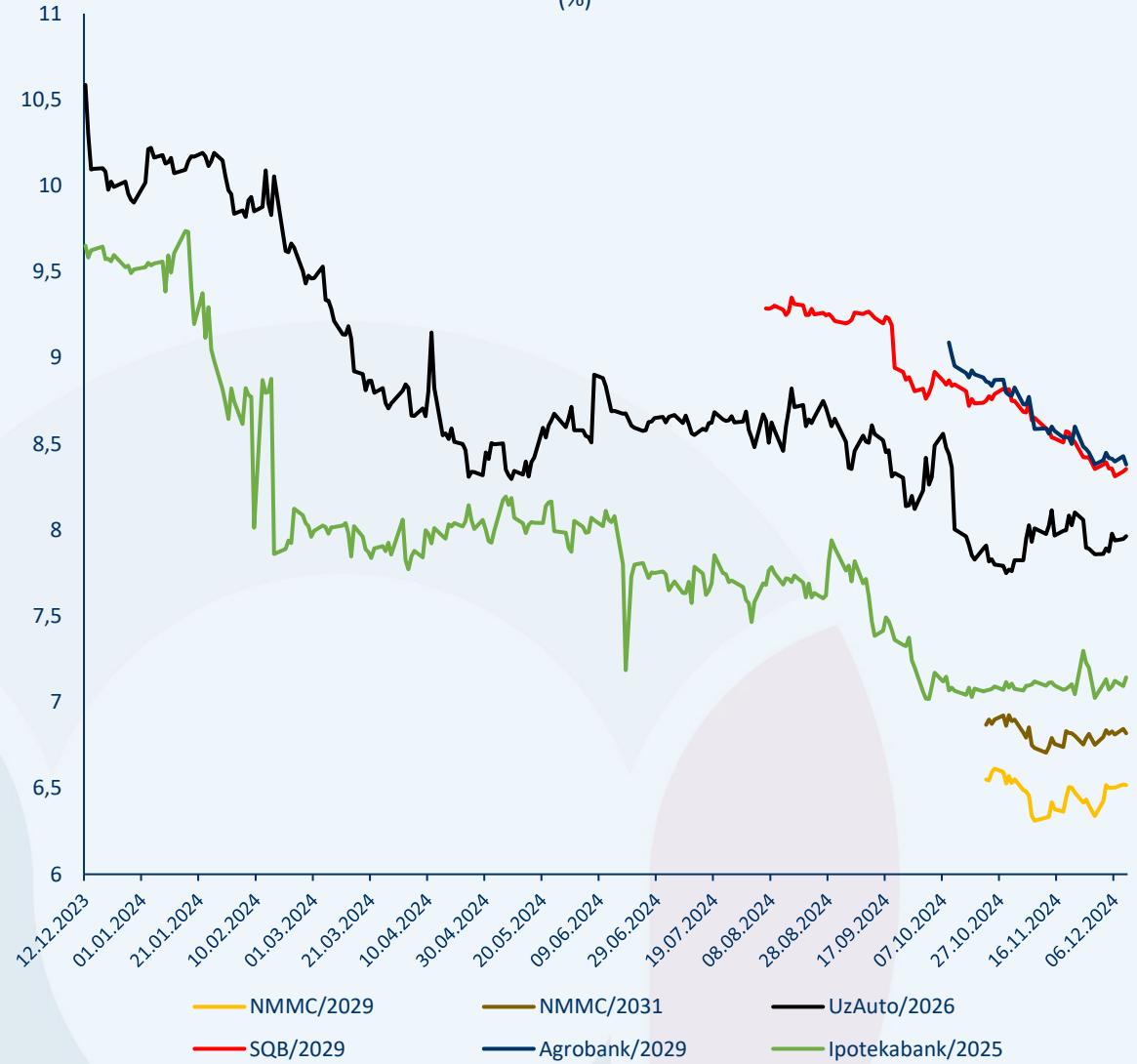
O'ZMILLIYBANK

300 mln. AQSH dollari, 4,85% kupon,
2025-yilda so'ndiriladi
(700 mln. AQSH dollari talab)

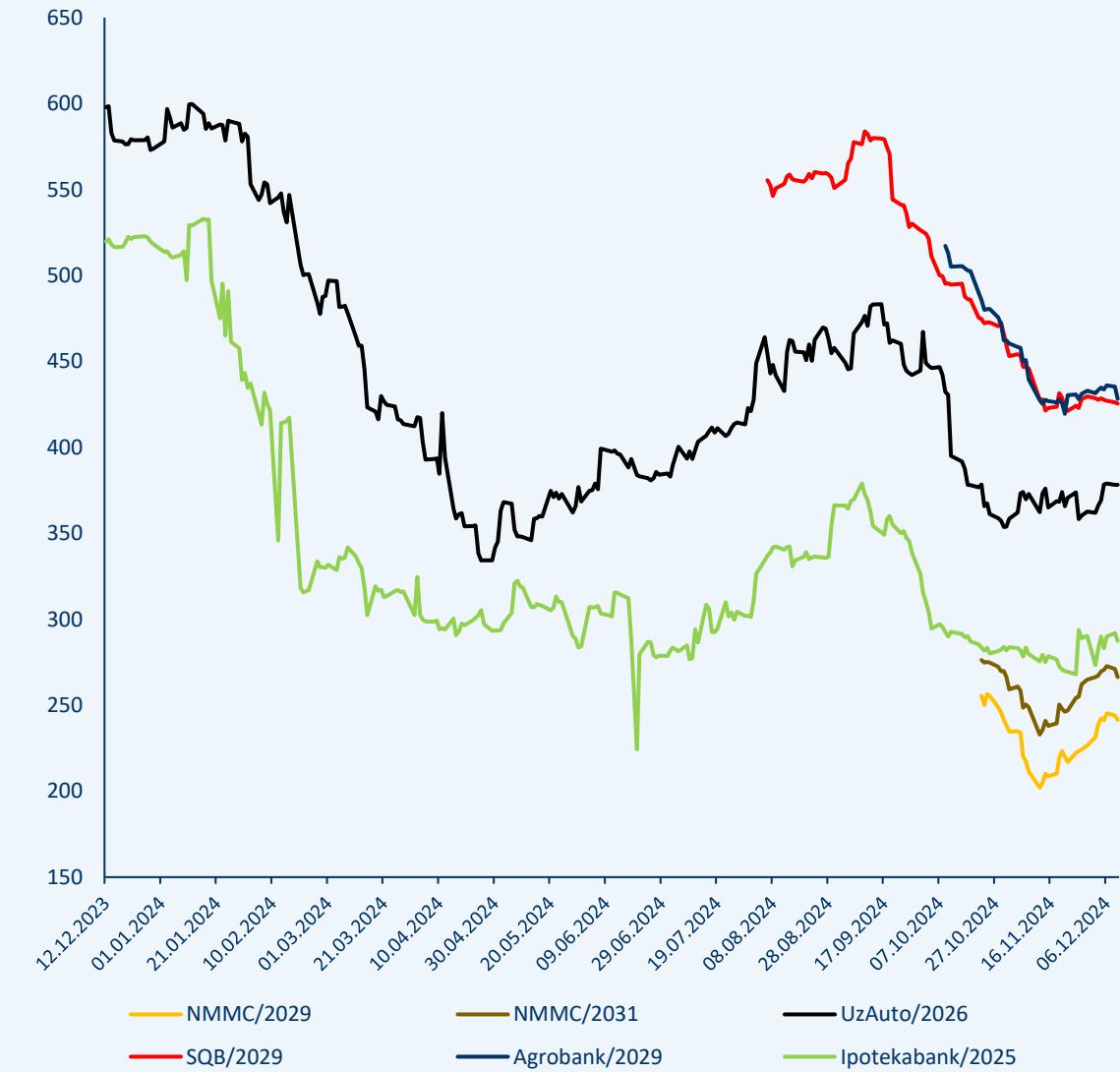
Oktabr 2020

Ikkilamchi savdo daromadlilik dinamikasi

(%)

Ikkilamchi savdo G-Spread dinamikasi

2024-yil 13-dekabr sanasiga bozorda aktiv obligatsiyalar

Uyushgan bozor	Tiker	ISIN	Nominal qiymat	Miqdori	Kupon stavkasi	Emissiya sanasi	So'ndirilish sanasi	Kupon to'lovi davri
"Asia Alliance Bank" ATB	AABK1	UZ6055797666	1 000 000,00	45 175	Markaziy bankning qayta moliyalashtirish stavkasi + 4%	15.07.2019	15.07.2026	har chorakda
"Kapitalbank" ATB	KPB4	UZ6047447AA6	1 000 000,00	50 000	Markaziy bankning qayta moliyalashtirish stavkasi + 5%	13.05.2020	21.05.2027	har oyda
"Biznes finans mikromoliya tashkiloti" MChJ	BFMT3	UZ6057687AA4	1 000 000,00	6 565	27,00%	16.09.2022	30.08.2025	har oyda
	BFMT3V2	UZ6057687AB2	100 000,00	200 000	27,00%	09.10.2023	13.09.2026	har oyda
	BFMT3V3	UZ6057687AC0	100 000,00	300 000	27,00%	05.12.2024	20.11.2027	har oyda
"Imkon Finans mikromoliya tashkiloti" AJ	IFMT3	UZ6056967AC7	1 000 000,00	6 000	28,00%	10.04.2023	25.03.2026	har oyda
	IFMT4	UZ6056967AD5	1 000 000,00	10 000	28,00%	24.04.2024	09.04.2027	har oyda
"Hamkor invest lizing" MChJ	HKIL3	UZ6057757AB3	1 000 000,00	17 500	18,00%	25.04.2023	06.05.2026	har chorakda
"Hamkorbank" ATB	HMKB1	UZ6011340AA5	1 000 000,00	50 000	22,00%	30.04.2024	30.04.2025	So'ndirilish sanasida
"O'zbekiston ipotekani qayta moliyalashtirish kompaniyasi" AJ	IQMK3	UZ6056887AA1	1 000 000,00	140 000	19,00%	20.12.2023	17.10.2026	har yarim yillikda
	IQMK3V2	UZ6056887AB9	1 000 000,00	150 000	19,00%	17.07.2024	08.07.2027	har yarim yillikda
	IQMK5E	UZ6056887AC7	1 000 000,00	50 000	18,00%	16.09.2024	18.09.2029	har chorakda
	IQMK3V4	UZ6056887AD5	1 000 000,00	250 000	19,00%	11.11.2024	17.11.2027	har chorakda
Uyushmagan bozor								
"Imkon Finans mikromoliya tashkiloti" AJ	A056967	UZ6056967AB9	1 000 000,00	3 000	28,00,%	02.08.2022	24.07.2025	har oyda
"Uzreport" MChJ	A056997	UZ6056997AA8	50 000 000,00	600	22,00%	17.12.2020	13.12.2025	har chorakda
"Akfa medline" MChJ	A057077	UZ6057077AA8	10 000 000,00	21 100	6,00%	11.05.2021	10.05.2026	har yarim yillikda
"Farovon hayot ifodasi" MChJ	A057567	UZ6057567AA8	1 000 000,00	2 000	24,00%	22.04.2022	01.04.2025	har chorakda
	A05756A	UZ6057567AB6	1 000 000,00	10 000	22,00%	20.06.2022	13.06.2025	har chorakda
"Ifoda agro kimyo himoya" MChJ	A057617	UZ6057617AA1	1 000 000,00	110 000	8,00%	07.07.2022	24.06.2027	har chorakda
"Besharig ishonch savdo" MChJ	A005762	UZ6057627AA0	1 000 000,00	10 000	22,00%	06.07.2022	03.07.2025	har chorakda
"Farg'onha ishonch savdo" MChJ	A057637	UZ6057637AA9	1 000 000,00	5 000	22,00%	19.08.2022	21.08.2025	har chorakda
"Trust trade partner"	A057647	UZ6057647AA8	1 000 000,00	5 000	22,00%	19.08.2022	21.08.2025	har chorakda
	A057657	UZ6057657AA7	1 000 000,00	20 000	20,00%	19.08.2022	21.08.2025	har chorakda
"Variant retail finance" MChJ	VARF3	UZ6057657AB5	1 000 000,00	20 000	20,00%	24.05.2023	16.05.2026	har chorakda
	VTRF3	UZ6057657AC3	1 000 000,00	30 000	20,00%	27.06.2023	21.06.2026	har chorakda
	OVRF3	UZ6057657AD1	1 000 000,00	30 000	20,00%	29.04.2024	29.04.2027	har chorakda
"Ishonch kredit savdo" MChJ	A057667	UZ6057667AA6	1 000 000,00	10 000	22,00%	19.08.2022	23.08.2025	har chorakda
"Turist biznes trade" MChJ	A057717	UZ6057717AA9	1 000 000,00	5 000	22,00%	21.09.2022	14.09.2025	har chorakda
"Trust trade asia" MChJ	A057727	UZ6057727AA8	1 000 000,00	5 000	22,00%	22.09.2022	14.09.2025	har chorakda
"Star sity senter" MChJ	A057737	UZ6057737AA7	1 000 000,00	5 000	22,00%	07.10.2022	29.09.2025	har chorakda
"Hamkor invest lizing" MChJ	057757A	UZ6057757AA5	1 000 000,00	4 500	17,00%	23.11.2022	10.11.2025	har chorakda
"Hamkormazlizing" MChJ	A057767	UZ6057767AA4	1 000 000,00	4 500	17,00%	24.11.2022	10.11.2025	har chorakda
	HRML3	UZ6057767AB2	1 000 000,00	8 500	18,00%	08.05.2023	20.04.2026	har chorakda
"Natural juice" MChJ	057777A	UZ6057777AA3	1 000 000,00	15 000	15,00%	15.12.2022	10.12.2027	har chorakda
"Kids world of goods" MChJ	057787A	UZ6057787AA2	1 000 000,00	3 000	22,00%	16.12.2022	11.12.2025	har chorakda
"Trust valley trade" MChJ	TVTR3	UZ6057837AA5	1 000 000,00	7 000	22,00%	04.05.2023	23.04.2026	yillik
"Trust important trade" MChJ	TRIT3	UZ6057897AA9	1 000 000,00	5 000	22,00%	21.06.2023	15.06.2026	har chorakda
"Delta mikromoliya tashkiloti" MChJ	DMTI	UZ6058027AA2	10 000 000,00	1 500	36,00%	15.12.2023	12.12.2024	har chorakda
"Saipro group" MChJ	SAGR	UZ6058037AA1	50 000 000,00	1 000	24,00%	19.12.2023	17.12.2028	har chorakda
"With us forever" MChJ	OWUF3	UZ6058457AA1	1 000 000,00	12 000	22,00%	19.06.2024	19.06.2027	har oyda
"Prosperous large future" MChJ	OPLF3	UZ6058737AA6	1 000 000,00	13 000	22,00%	22.08.2024	22.08.2027	har chorakda
"Perfect network" MChJ	OPNW3	UZ6058467AA0	1 000 000,00	20 000	22,00%	24.06.2024	19.06.2027	har chorakda
"Hamroh mikromoliya tashkiloti" MChJ	OHMT3	UZ6058537AA0	1 000 000,00	30 000	26,00%	03.07.2024	16.06.2027	har chorakda
	OHMT4	UZ6058537AB8	1 000 000,00	15 000	26,00%	16.10.2024	24.09.2028	har chorakda
"Evolution networks" MChJ	OEVN3	UZ6058727AA7	1 000 000,00	25 000	22,00%	22.08.2024	22.08.2027	har oyda
"Oltin yulduz plus mikromoliya tashkiloti" MChJ	OYPM4	UZ6058767AA3	1 000 000,00	20 000	26,00%	16.09.2024	31.08.2028	har chorakda

Yangi emissiyalar haqida

2024-yilning noyabr oyida ikkita kompaniya tomonidan mahalliy bozorda jami 290 mlrd. soʻmlik korporativ obligatsiyalar emissiya qilindi.

"Oʻzbekiston ipotekani qayta moliyalashtirish kompaniyasi" AJ (OʻzIQMK) tomonidan mahalliy valyuta (soʻm)da 250 mlrd. soʻmlik yillik foiz stavkasi 19% boʻlgan korporativ obligatsiyalar muomalaga chiqarildi. Ushbu obligatsiyalar "Toshkent" respublika fond birjasida listing qilingan va asosan OʻzIQMKning aksiyadorlari bilan oʻrtasida joylashtirilgan.

Shuni alohida qayd etish joizki, 2024-yil boshidan buyon OʻzIQMK tomonidan jami 550 mlrd. soʻmlik 3 ta transh obligatsiyalari muomalaga chiqarildi. Shuningdek, yil davomida OʻzIQMK yashil obligatsiya emissiya qildi va ularni mahalliy fond birjasida roʻyxatga olgan birinchi mahalliy kompaniya boʻldi.

OʻzIQMK aksiyadorlik jamiyati sifatida faoliyat yurituvchi qayta moliyalash kredit muassasasi hisoblanadi. OʻzIQMK Moliya vazirligi tomonidan 2019 yilda (Prezident Farmoni 13.05.2019, PF-5715-son) bank sektorida uzoq muddatli moliyalashtirish muammosini hal qilish uchun ipoteka likvidligini taʼminlash mexanizmi sifatida tashkil etilgan..

OʻzIQMK mahalliy "Ahbor-Reyting" MCHJ reyting agentligi tomonidan berilgan barqaror istiqbolga ega boʻlgan uzA++ kredit reytingiga ega. Kompaniya aksiyadorlari qatoriga Davlat aktivlarini boshqarish agentligi va boshqa 13 ta mahalliy bank kiradi.

"TBC Bank" ATB 2024-yil 26-noyabr kuni mahalliy bozorda yillik foiz stavkasi 24% boʻlgan 40 mlrd. soʻm miqdoridagi korporativ obligatsiyalarni muomalaga chiqardi. Ushbu obligatsiyalar TBC Capital bilan birjadan tashqari (OTC) bozorda joylashtirildi. TBC Capital - Gruziya investitsiya kompaniyasi va TBC Bank Group PLC shoʻba korxonasıdir. "TBC Bank" aksiyadorlik tijorat banki "TBC Bank Group" MCHJning shoʻba korxonasi hisoblanadi. TBC PLC London fond birjasida TBCG belgisi ostida roʻyxatga olingan va FTSE 250 indeksining tarkibiy qismi hisoblanadi. U 2020-yilda Oʻzbekiston Respublikasi Markaziy bankidan bank litsenziyasini olgan va bugungi kunda muvaffaqiyatli faoliyat yuritmoqda.

Oʻzbekiston Ipotekani Qayta
Moliyalashtirish Kompaniyasi

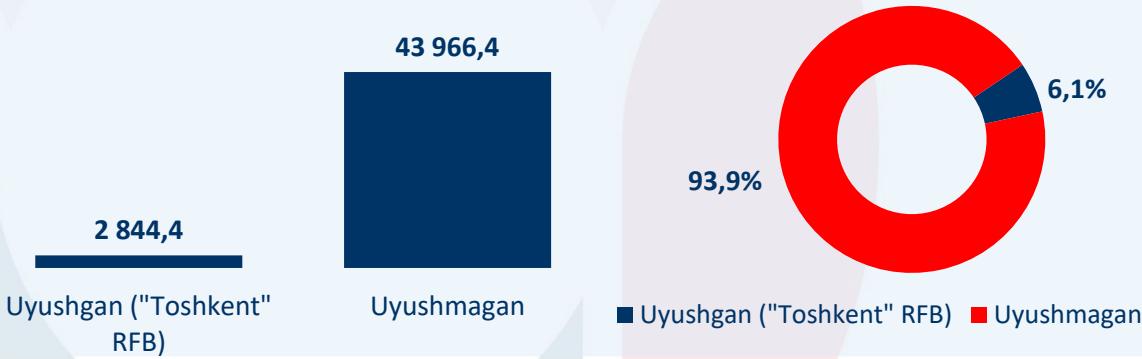

1991-yilda O'zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishgach, "Toshkent" universal tovar-fond birjasi tashkil etildi. 1994-yilda ushbu korxona ikkita alohida birjaga aylantirildi. Shundan buyon "Toshkent" Respublika fond birjasi O'zbekistonda aksiya va korporativ obligatsiyalar bozori uchun yagona savdo maydoni sifatida faoliyat yuritib kelmoqda.

2023-yil noyabr oyida "Toshkent" Respublika fond birjasida yangi savdo seksiyasi - "FoP Board" (Free of Payment) joriy etildi. Ushbu platforma naqd hisob-kitoblarni birja kliringidan o'tishni talab qilmasdan yirik hajmdagi (Large in Scale) bitimlarni amalga oshirishni osonlashtirdi. Bundan tashqari, 2024-yil aprel oyida "Qimmatli qog'ozlar bilan birjadan tashqari bitimlarning hisob registri to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida"gi 1919-soni me'yoriy-huquqiy hujjatga kiritilgan o'zgartirishlar birinchi marta xususiy joylashtirishlarni uyushgan bozor orqali amalga oshirish imkonini berdi. Natijada, 2024-yilning dastlabki 11 oyi davomida birjada amalga oshirilgan barcha savdolarning 99% FoP Board hissasiga to'g'ri kelgan. Ushbu yangi savdo seksiyasining joriy etilishi ham birja savdolarining rekord darajadagi o'sishga olib keldi, umumiy hajmini - 18,3 trillion so'mni tashkil etuvchi bitimlar tuzildi, va o'z tarixidagi eng yuqori ko'rsatkichga erishishiga turtki bo'ldi.

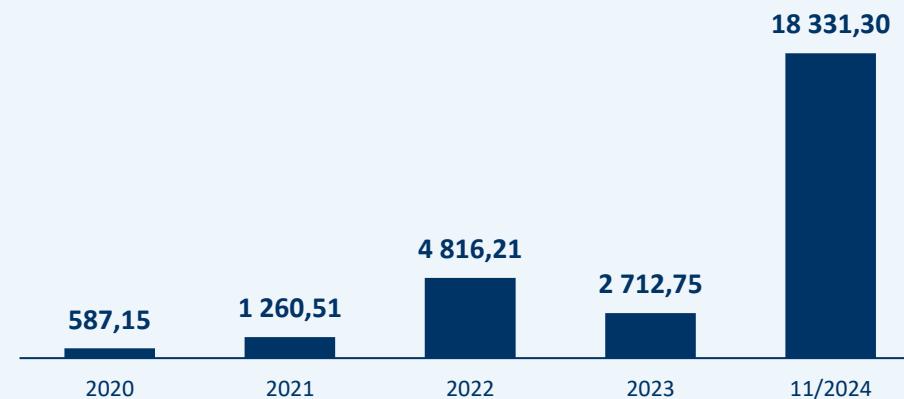
2023-yilda Jett mobil savdo ilovasining ishga tushirilishi onlayn hisoblarni ochish va mobil platforma orqali savdo qilish imkonini berish orqali bozorning ochiqligini sezilarli darajada oshirdi. Ushbu rivojlanish savdo faolligining sezilarli darajada oshishiga olib keldi, ya'ni 2023-yilda 411 870 ta savdo qayd etildi, bu o'tgan yilga nisbatan 510% o'sish sur'atini aks ettiradi. 2024-yilning dastlabki 11 oyida savdolar sonining o'sishi barqarorlashdi, bu davrda taxminan 410 000 ta bitim amalga oshirildi.

2023-yilda bozor hajmi va ulushi

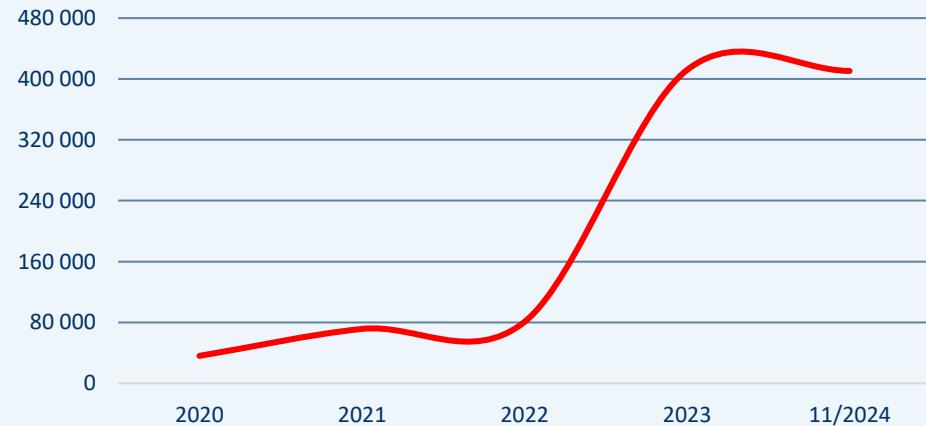

Savdo hajmi

(mlrd. so'm)

Savdolar soni

QISQACHA TAFSILOT

RFB "Toshkent" bozor faoliyati – 2024-yil noyabr

Savdo hajmi: 2024-yil noyabr oyida "Toshkent" Respublika fond birjasi (RFB)dagи umumiy savdo hajmi 14,72 trillion so'mga yetdi. Bu ko'rsatkich oktabr oyiga nisbatan 10 baravar o'sishni ko'rsatdi (oylik o'sish).

Tranzaksiyalar soni: Oy davomida jami 34 665 ta savdo amalga oshirildi, bu esa o'tgan oyga nisbatan 21% o'sishni tashkil etdi.

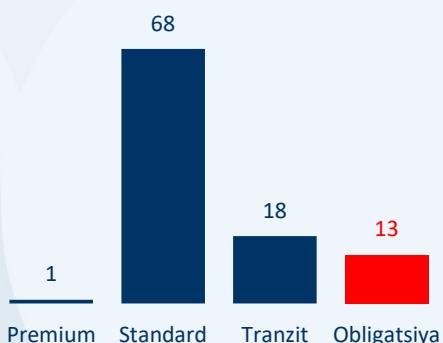
Katta tranzaksiyalar: Ushbu oyda "Olmaliq KMK" AJ tomonidan qo'shimcha aksiyalarini **xususiy joylashtirish** amalga oshirildi. Umumiy miqdori 12,2 trillion so'm bo'lgan aksiyalar **O'zbekiston Tiklanish va Taraqqiyot Jamg'armasi** tomonidan xarid qilindi. Natijada jamg'arma kompaniya umumiy aksiyalarining 24,8% ulushiga ega bo'ldi.

Eng faol savdoga qo'yilgan qimmatli qog'ozlar:

- AJ "O'zbekiston tovar-xomashyo birjasi"
- ATB "Aloqabank"
- ATB "Ipak Yo'li"

Asosiy voqealar: Oy davomida "O'zbekiston tovar-xomashyo birjasi" AJ aksiyalarining **ikkilamchi ommaviy taklifi (SPO)** muhim voqeа bo'ldi. **Davlat aktivlarini boshqarish agentligi** o'zining 4,44% aksiyalarini jamoatchilikka sotdi, bu esa bozorning likvidligi va chuqurligiga qo'shimcha hissa qo'shdi.

"Toshkent" RFB ro'yxatiga kiritilgan kompaniyalar soni 2024-yil noyabr

"Toshkent" RFB ro'yxatiga kiritilmagan kompaniyalar soni 2024-yil noyabr

O'zbekiston va MDH mamlakatlarining asosiy fond bozori indeksi

O'zbekiston MDH mamlakatlari	UCI indeksi	13.12.2024	Bir haftaga nisbatan	Bir oya nisbatan	Bir yilga nisbatan
Rossiya	IMOEX	2 485,20	-2,01%	-10,09%	-17,40%
Qozog'iston	Index KASE	5 554,52	-1,08%	2,65%	33,82%
Qirg'iziston	KSE	4 011,59	0,73%	4,33%	51,10%
Latviya	OMX Riga GI	871,18	-0,54%	0,03%	-34,42%
Litva	OMX Tallinn GI	1749,54	2,12%	1,16%	-2,01%
Estoniya	OMX Vilnius GI	1 058,76	0,53%	1,75%	13,25%

UCI Indeksi

Mahalliy yuqori likvidli aksiyalar (UZS)

	13.12.2024	Bir haftaga nisbatan	Bir oya nisbatan	Bir yilga nisbatan
"UzAuto Motors" AJ	72 284,00	-0,01%	3,26%	3,56%
"Uzbektelekom" AJ	3 950,00	-1,57%	-1,50%	-47,33%
"O'zbekiston respublika tovar xom ashyo birjasi" AJ	3 450,00	1,92%	15,77%	1,00%
"Uzmetkombinat" AJ	4 050,00	-4,71%	7,14%	-34,68%
"Qizilqumsement" AJ	1 511,00	-4,34%	0,73%	-47,70%
"Uzpromstroybank" ATB	9,50	-0,31%	0,00%	-5,94%
"Hamkorbank" ATB	24,44	2,69%	4,49%	28,63%
"Ipak yo'li" ATB	134,98	3,04%	-3,59%	99,67%

UzAuto Motors IPO (15.02.2023)

"UzAuto Motors" AJning IPOsida umumiylig hisobda 56,9 mlrd so'mlik (jami taklifning 29,1%) 1 383 ta ariza kelib tushdi. Chiqarilgan aksiyalarining 80,1% institutsional investorlarga, 19,9% chakana investorlarga joylashtirildi. Joylashtirish narxi 72 500 so'mni tashkil etdi.

Uzbekinvest IPO (15.12.2023)

"O'zbekinvest" AJning IPOsi davomida jami 18,13 mlrd so'mlik 247 ta ariza kelib tushdi. Ushbu arizalarning 100 tasi qanoatlantirilgan bo'lib, 14,11 mlrd so'm mablag' jalb etilgan. Aksiyalar institutsional investorlarga ko'proq joylashtirildi, ularga 70,27% aksiyalar ajratilgan bo'lsa, chakana investorlarga 29,73% joylashtirildi. Joylashtirish narxi 1 000 so'mni tashkil etdi. Ta'kidlash joizki, kompaniya ushbu IPOda imtiyozli aksiyalarni taklif qilgan.

Uztelecom IPO (15.12.2023)

"O'ztelekom" AJning IPOsi doirasida jami 43,6 mlrd so'mlik 10 950 ariza kelib tushdi. Shundan 33,25 mlrd so'm mablag' jalb etildi. Ushbu IPOda aksiyalarning 60 foizi korporativ va institutsional investorlarga, 40 foizi chakana investorlarga joylashtirildi. Joylashtirish narxi 6 000,00 so'mni tashkil etdi. E'tiborli, ushbu IPO doirasida arizalarni to'plash uchun birinchi marta **mobil savdo ilovasidan** foydalanildi.

UZEX SPO (8.11.2024)

Prezidentning 163-soni qaroriga muvofiq, Davlat aktivlarini boshqarish agentligi tomonidan "**Xalqchil IPO**" dasturi orqali "O'zbekiston tovar-xomashyo birjasi" AJning davlatga tegishli aksiyalarining 4,44 foizi ommaviy ravishda SPO yo'li bilan taklif etildi. Oktyabr oyida o'tkazilgan SPO investorlar orasida sezilar qiziqish uyg'otdi. 12 641 dona ariza kelib tushdi va natijada 108% ko'sratskich bilan obuna kuzatildi. Shundan 11 298 ta ariza muvaffaqiyatli qanoatlantirildi. Hukumat rejasiga ko'ra, aksiyalar chakana investorlarga joylashtirish belgilangan edi. Shu sababdan, jami kelib tushgan arizalarning 99% jismoniy shaxslarga to'g'ri keldi, umumiylig hisobda 46,6 mlrd. so'mlik arizalar kelib tushgan bo'lsa, shundan 42,9 mlrd. so'mga teng arizalar muvaffaqiyatli qanoatlantirildi. Joylashtirish narxi 12 900 so'mni tashkil etdi.

UZAM | "UzAuto Motors" AJ**UZINP | "Uzbekinvest" AJ****UZTP | "Uzbektelekom" AJ****URTS | "O'zbekiston tovar-xomashyo birjasi" AJ**

2024-yilda oltin narxi rekord darajani qayd etdi.

2024-yil dekabr oyida oltining bir troya unsiyasi **2 694,93 AQSH dollarga** yetib, tarixdagi eng yuqori qiymatiga erishdi. Ushbu o'sish global iqtisodiy sharoitni shakllantiruvchi geosiyosiy, iqtisodiy va siyosiy omillarning o'zaro ta'sirini aks ettirdi. **Rossiya-Ukraina mojarosining** davom etishi global beqarorlikni kuchaytirib, investorlar orasida xavfdan qochish xatti-harakatlarini rag'batlantirmoqda. Oltinning xavfsiz aktiv sifatidagi maqomi uzoq davom etayotgan mojarolar fonida talabni oshirdi.

AQSH iqtisodiy siyosatidagi o'zgarishlar: AQSH prezidentlik saylovlarini ortidan saylangan prezident **Donald Tramp** bir qator bahsli iqtisodiy takliflarni ilgari surmoqda. Bunga agressiv import tariflari va BRICS davlatlarining AQSH dollarini ishtirosiz savdo qilish tashabbuslariga javoban **100% tariflar** joriy etish haqida ogohlantirishlari kiradi. Bunday siyosatlar global iqtisodiy tizimning barqarorligiga bo'lgan xavotirlarni kuchaytirib, markaziy banklar va institutsional investorlarni zaxiralarni diversifikatsiya qilish uchun oltinga yo'naltirmoqda.

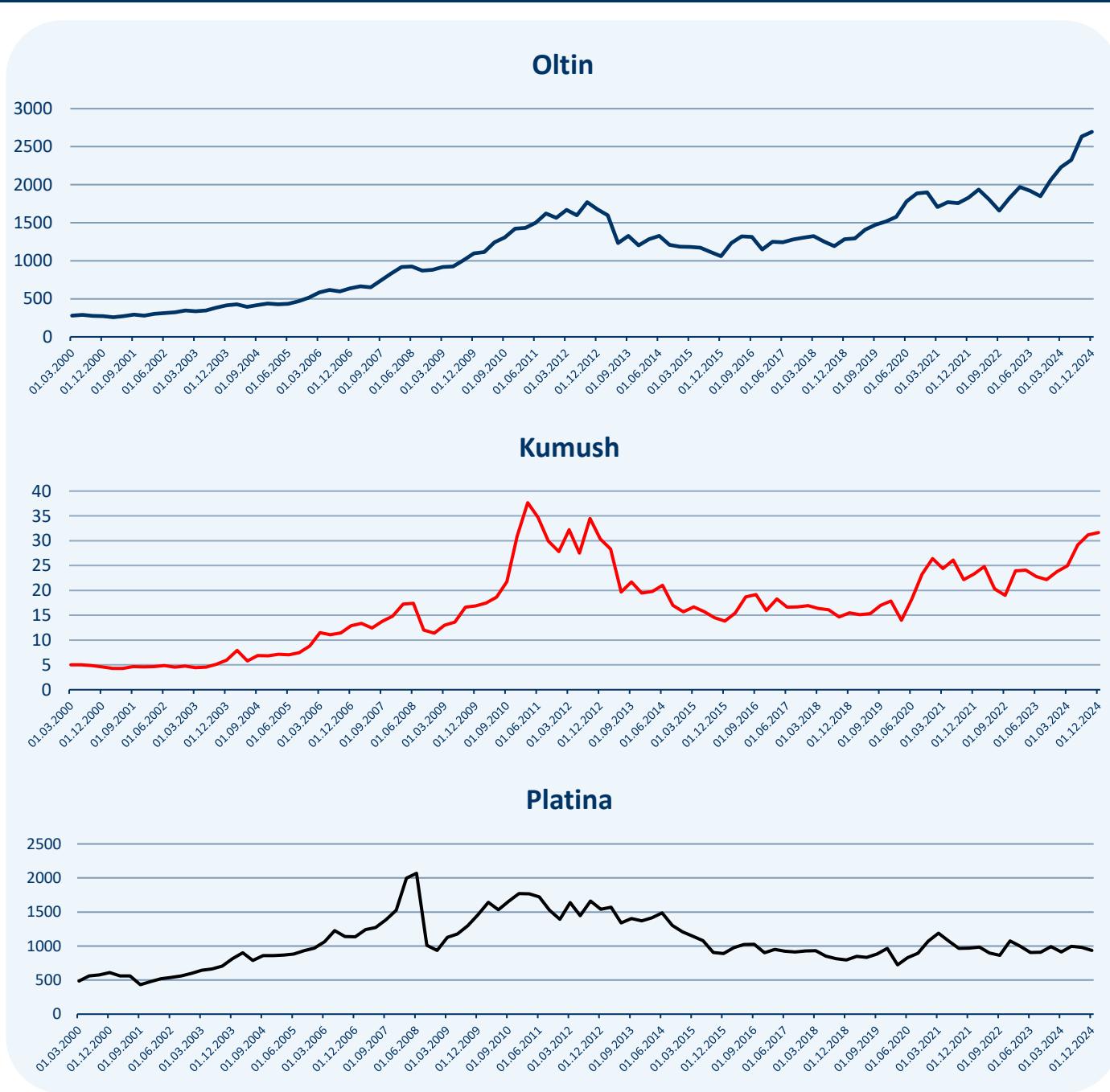
BRICS valyuta rivojlanishi: BRICS davlatlari (Braziliya, Rossiya, Hindiston, Xitoy va Janubiy Afrika) savdo hisob-kitoblari uchun muqobil mexanizmlarni ishlab chiqish yo'lida izlanish olib bormoqda. Ushbu rivojlanish AQSH dollarini hukmronligining kelajagi borasidagi noaniqlikni kuchaytirib, oltinni neytral zaxira aktivi sifatida yanada jozibador qilmoqda. Kelgusi AQSH ma'muriyatiga nisbatan ishonchszilik va uning global savdo munosabatlariiga ta'siri markaziy banklar va investorlar tomonidan oltinni ko'proq sotib olishga turki berdi. Geosiyosiy keskinliklarning ortishi va global savdo siyosatlariga nisbatan noaniqliklar sharoitida oltinning yuqorilash tendensiyasi tizimli xatarlarga qarshi himoya sifatidagi uzlusiz rolini aks ettiradi.

Kumush

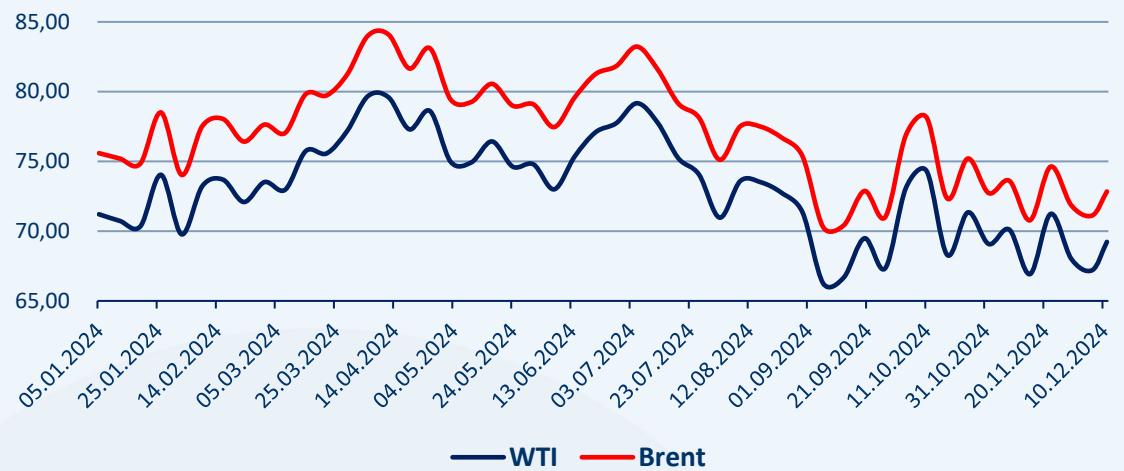
2024-yilda 11-dekabr kuni kumush bir unsiyasi uchun **31,67 AQSH dollari** qiymatiga yetib, oxirgi o'n yillikdagi eng yuqori darajaga chiqdi. Bu o'sishga yashil energiya texnologiyalariga, jumladan quyosh panellariga bo'lgan sanoat talabi va geosiyosiy hamda iqtisodiy noaniqliklar ta'sir qildi. Investorlarning qiziqishi global savdo tarangliklari va AQSH iqtisodiy siyosatidagi o'zgarishlar bilan mustahkamlandi.

Platina

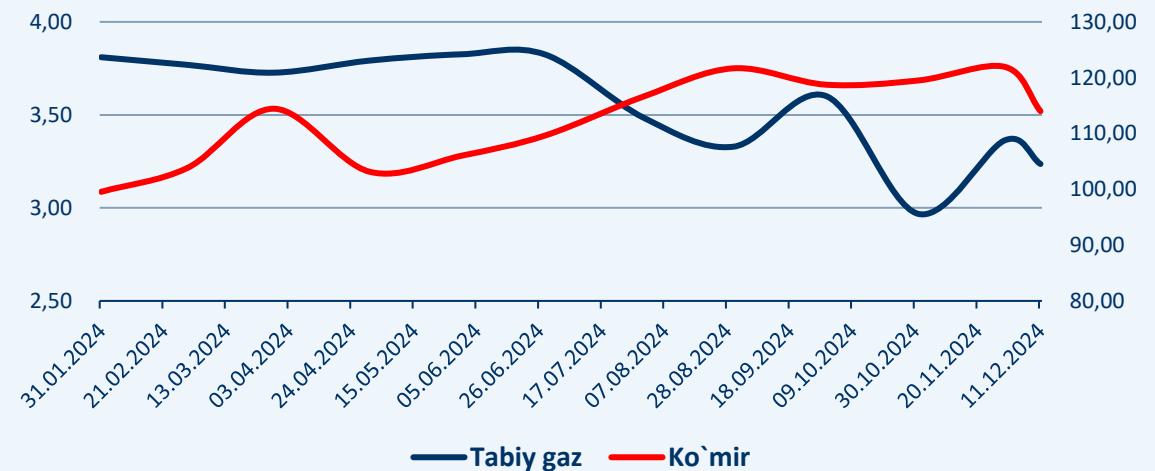
2024-yil 11-dekabr kuni Platina bir unsiyasi uchun **935,20 AQSH dollari** bilan savdoni yakunladi va aralash ko'rsatkichlar qayd etildi. An'anaviy avtomobil sanoatidagi talab elektromobilarga o'tish tufayli kamaygan bo'lsa-da, vodorod yoqilg'isi texnologiyasi va qayta tiklanadigan energiyaga bo'lgan qiziqish narxlarni barqarorlashtirishda muhim rol o'yndadi.

2024-yilda neft narxlari dinamikasi

2024-yilda tabiiy gaz va ko'mir narxlari dinamikasi

2024-yilda neft narxlari sezilarli tebranishlarni namoyish etdi. **WTI** nefti aprel oyida **79,68 AQSH dollarigacha**, **Brent** esa **84,09 AQSH dollarigacha** ko'tarildi. Bu mavsumiy talab va OPEC+ ishlab chiqarishining qisqarishi bilan bog'liq edi. Biroq, yilning ikkinchi yarmida narxlar pasayish tendensiyasini ko'rsatib, 11-dekabr kuni **WTI 69,23 AQSH dollar** va **Brent 72,84 AQSH dollar** darajasida yopildi. Ushbu pasayish global iqtisodiy o'sishning sekinlashishi, AQSH slanes nefti ishlab chiqarishining ko'payishi va geosiyosiy xavflarning kamayishi haqidagi bozor tashvishlarini aks ettiradi. Shunga qaramay, 2023-2030 yillar oraliq'ida neftga bo'lgan talabning **3,2 million barrel/kuniga** o'sishi kutilmoqda. Bu asosan aviatsiya yoqilg'isi va neft-kimyo sanoati uchun xomashyolardan foydalanishning ko'payishi natijasida sodir bo'ladi. Xalqaro Energetika Agentligi (XEA) ma'lumotlariga ko'ra, ushbu davrda **nafta, suyultirilgan neft gazi va etan** iste'moli **3,7 million barrel/kuniga** oshadi. Bu ayniqsa **Hindiston** va **Xitoy** kabi rivojlanayotgan bozorlarda kuzatiladi, chunki neftga bo'lgan talab aynan shu mintaqalarda ko'payadi. Bu esa global neft bozorida taklif tomonidagi o'zgarishlar va talab bo'yicha noaniqliklar o'rtaсидаги doimiy muvozanatni bildiradi.

2024-yilda **tabiiy gaz** narxlari o'zgaruvchan holatda kuzatilib, 28-iyundagi **3,82 AQSH dollaridan** 11-dekabrda **3,24 AQSH dollarigacha** pasaydi. Bunga tabiiy gaz iste'molining **yiliga 2,8 foizga o'sishi** ta'sir ko'rsatdi, bu asosan Osiyodagi talab bilan bog'liq. Biroq, 2024-yilning 3-choragida gaz narxining oshishi tufayli talab o'sish sekinlashdi. Global gazga bo'lgan talab 2024-yil oxiriga kelib rekord darajadagi **4200 mlrd.sm**.ga yetishi kutilmoqda, bu o'sishning qariyb **45% ni** Osiyo-Tinch okeani mintaqasi tashkil etadi. 2024-yilda LNG ta'minotining o'sishi kutilganidan sekinroq bo'lib, asosan kechikishlar va ta'minot bilan bog'liq muammolar tufayli atigi **2 foizga o'sdi**. 2025-yilda, ayniqsa, Shimoliy Amerikadan LNG yetkazib berishning o'sishi tezlashishi kutilmoqda, bu qo'shimcha taklifning 85 foizini tashkil qiladi. Biroq, Rossiya gazining Ukraina orqali tranzitini to'xtatish kabi geosiyosiy xavflar Yevropada LNGga bo'lgan talabni oshirishi mumkin.

2024-yilda dunyoda **ko'mir** qazib olish qisqardi, birinchi yarim yillikda AQSH ishlab chiqarishi **15% ga kamaydi**, bu elektr energiyasini ishlab chiqarishda ko'mirdan foydalanishning uzoq muddatli tendensiyasini aks ettiradi. Kuchli mintaqaviy talab tufayli Hindiston va Indoneziyada ko'mir qazib olish taxminan **10% ga o'sdi**. Jahon banki ma'lumotlariga ko'ra, 2025 va 2026-yillarda global ko'mir qazib olish yanada pasayishi kutilmoqda, chunki Hindistondan tashqari yirik ishlab chiqaruvchilar global energiya almashinuvi va qayta tiklanadigan energiya muqobillarining ko'payishi tufayli ishlab chiqarishni kamaytirmoqda.

Senat 2025-yilgi davlat byudjeti to'g'risidagi qonunni ma'qulladi. O'zbekiston iqtisodiyoti 2024-yilda real hisobda 6% o'sishi kutilmoqda, **aholi jon boshiga to'g'ri keladigan yalpi ichki mahsulot (YAIM) esa 3 251 AQSH dollariga yetishi** prognoz qilinmoqda. Sanoatdagi o'sish 6,1%, qishloq xo'jaligidagi o'sish 4,1%, bozor xizmatlarida 14,5%, va qurilish sohasida 14,2% ga yetishi kutilmoqda. Inflyatsiya darajasi 7% atrofida bo'lishi taxmin qilinmoqda. Byudjet loyihasiga ko'ra, YAIM o'sishi 6% darajasida belgilangan. Davlat byudjeti daromadlari 308,5 trln. so'mni, xarajatlari esa 344,6 trln. so'mni tashkil etadi. Kambag'allikni qisqartirish maqsadida jami 20 trln. so'm mablag' yo'naltirilishi rejalashtirilgan. Shu bilan birga, kelgusi yil uchun byudjet taqchilligi YAIMga nisbatan 3% darajasida bo'lishi prognoz qilinmoqda.

2024-yil noyabr oyida O'zbekiston aholisi orasida inflyatsiyani qabul qilish darajasi yil davomida eng yuqori nuqtaga yetdi. O'rtacha narxlar o'sishi oktyabr oyiga nisbatan 0,9%ga oshib, 14,1%ni tashkil etdi. Inflyatsiyani o'rtacha qabul qilish darajasi ham 11,3%ga ko'tarilib, 2023-yilning avgustidan beri eng yuqori ko'rsatkich qayd etildi. Hududlar bo'yicha eng yuqori inflyatsiyani Toshkent aholisi 18% bilan his qilgan bo'lsa, eng past ko'rsatkich Navoiy viloyatida 10,9% bo'lgan.

Markaziy bank ma'lumotlariga ko'ra, 2024-yilning noyabr oyida O'zbekistonning **xalqaro zaxiralari** mart oyidan beri birinchi marta pasayib, **1,67 mlrd. AQSH dollariga** yoki 3,8 foizga kamayib, **41,47 mlrd. AQSH dollarini** tashkil etdi. Jahan bozorida oltin narxlarining **5 foizga** pasayishi tufayli, oltin zaxiralari qiymati **623 mln. AQSH dollariga** qisqargan. **Xorijiy valyuta zaxiralari esa 1 mlrd. AQSH dollardan** ortiq oshib, jami **8,18 mlrd. AQSH dollarini** tashkil etdi. Shu bilan birga, Markaziy bank tasarrufidagi xorijiy qimmatli qog'ozlar qiymati 101,3 mln. AQSH dollariga o'sdi.

Fitch Ratings xalqaro reyting agentligi "**O'zagrosug'urta**" aksiyadorlik jamiyatining moliyaviy mustahkamlik reytingini (FSR) "**Salbiy**" istiqbol bilan "**BB-**" darajasida baholagan edi. Biroq, kompaniyaning shaffofligi pasayishi va moliyaviy hisobotlarni taqdim etishdagi kechikishlar uning moliyaviy holati va davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash imkoniyati haqida noaniqliklarni keltirib chiqardi. Fitch ma'lumotlarning yetarli emasligi sababli kompaniyaning kreditini xolisona baholashga to'sqinlik bo'lganini ta'kidlab, **reytingni bekor qildi** va keyingi tahlillarni to'xtatdi.

O'zbekiston Markaziy banki bank kartalari sonini cheklash rejasini e'lon qildi. Ushbu cheklov jismoniy shaxslarni faqat bitta karta bilan chegaralashni emas, balki firibgarlikning oldini olish maqsadida har bir shaxsga ruxsat etilgan kartalar sonini belgilashni nazarda tutadi. Taklifga ko'ra, har bir bank uchun beshtagacha, barcha banklarda esa jami 20 tagacha karta olishga ruxsat berilishi mumkin. Ushbu cheklov chet el valyutasidagi kartalarga taalluqli emas. Hozirda karta egalarining 97 foizida beshtagacha karta mavjud bo'lib, yangi qoidalar bu to'lov jarayonlariga ta'sir qilmasdan firibgarlikni kamaytirishga qaratilgan. Yakuniy qoidalar tasdiqlangach, ommaga e'lon qilinadi.

2024-yil uchun tashqi qarzlarni jalb qilish bo'yicha yillik imzolanadigan yangi bitimlarning cheklangan hajmi 5 mlrd dollardan 7,3 mlrd. AQSH dollariga oshirildi. Hukumat tomonidan tashqi qarz hajmi oshirilgani sababli, yuqori chegarani ko'tarish zarurati yuzaga keldi. Dastlab, 2024-yil uchun tasdiqlangan qarz olish limiti jami 5 mlrd. AQSH dollarini edi. Ammo, hozirda bu chegara 7,3 mlrd. AQSH dollarigacha ko'tarildi.

Qozog'iston Moliya bozorini tartibga solish va rivojlantirish agentligi (FMRDA) Qatarning Lesha bankini bank xoldingi maqomini olish va Bereke Bankni sotib olishini ma'qulladi. Lesha Bank shariatga mos institut bo'lib, Qatar moliya markazlarini tartibga solish organi tomonidan litsenziyalangan. 2024-yil iyul holatiga ko'ra, Lesha Bankning aktivlari 2,05 milliard dollarni, xususiy kapitali esa 400 million dollarni tashkil etdi. Bereke Bank aktivlari 2024-yil avgust oyida 2,248 trillion tengega yetdi. 2024-yil mart oyida Lesha Bank Qozog'istonning "Bayterek" xoldingi bilan "Bereke Bank"ni 65 milliard tengega sotib olish bo'yicha shartnoma imzoladi. Xarid Qatar, Gruziya va Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki investorlarining avvalgi qiziqishlaridan keyin amalga oshirildi.

Qozog'iston 2024-yilda 68,8 mln tonna neft eksport qilishni rejalashtirmoqda, neft ishlab chiqarish 88,4 mln tonnaga yetishi kutilmoqda, deb xabar berdi Energetika vaziri Almassadam Satkaliyev. Neft eksportining asosiy qismi Kaspiy quvurlari konsorsiumi (55,4 mln tonna), qo'shimcha jo'natmalar esa Atirau-Samara quvurlari (8,6 mln tonna), Oqtov porti (3,6 mln tonna) va temir yo'l (50 ming tonna) orqali amalga oshiriladi. Mamlakat, shuningdek, yiliga 3 million tonna neft tashish quvvatiga ega Boku-Supsa quvur yo'li orqali neft tashish bo'yicha tadqiqotlar olib bormoqda. Kelgusi yillarda yirik loyihalarni ishlab chiqish hisobiga Qozog'istonda neft qazib olish hajmi yiliga 100 million tonnadan oshishi prognoz qilinmoqda.

VTB Bank "Pochta banki"ning qolgan 49,99 foiz ulushini "Почта России"dan 36 milliard rubl evaziga sotib oldi va u bankning yagona egasiga aylandi. Tranzaksiya haqida Raqamli rivojlanish vaziri Maksut Shadayev ma'lum qildi. Pochta banki 2016-yilda Leto Bank negizida tashkil etilgan va dastlab VTB tomonidan nazorat qilingan, "Почта России" 49,99% ulushini sotib olgan. VTB 2017-yilda bank majoritar nazoratni yo'qotdi, ammo "Почта России" bilan teng 50 foiz ulushga ega edi. 2021-yilda VTB bankning sobiq raisi Dmitriy Rudenkodan aksiyalarni sotib olib, nazoratni tiklashga qaror qildi. Bitim "Почта России" uchun qo'shimcha moliyalashtirishni ta'minlaydi va sanksiyalar xavfining pasayishi sharoitida amalga oshiriladi. Dastlab, bitim 2025-yilga mo'ljallangan edi, ammo bu yil tezlashtirildi.

DISCLAIMER

Ushbu hisobotda keltirilgan ma'lumotlar e`lon qilingan sanaga ko'ra ishonchli deb hisoblangan manbalarga asoslangan. Ammo, ma'lumotlarning aniqligi, to'liqligi yoki ishonchliligi yuzasidan hech qanday kafolat berilmaydi va muallif yoki boshqa bog'liq tashkilotlar har qanday xatolar yoki kamchiliklar uchun javobgar bo'lmaydi.

Mazkur hisobot faqat ma'lumot berish maqsadida taqdim etilgan bo'lib, har qanday moliyaviy vositalarni sotib olish yoki sotish bo'yicha taklif yoki chaqiriq sifatida qabul qilinmasligi kerak. Bu investitsiya bo'yicha maslahat sifatida mo'ljallanmagan va hech qanday strategiya, investitsiya yoki mahsulotni tavsiya qilish sifatida talqin etilmasligi kerak. O'quvchilarga mustaqil tadqiqot o'tkazish yoki har qanday investitsiya qarorini qabul qilishdan oldin professional maslahatchilarga murojaat qilish tavsiya etiladi.

Ushbu hisobotda ifodalangan qarashlar va fikrlar muallifning yozish vaqtida bildirgan fikrlari bo'lib, ogohlantirishsiz o'zgarishi mumkin. Muallif va bog'liq tashkilotlar to'g'ridan-to'g'ri yoki bilvosita, ushu ma'lumotlardan foydalanish natijasida yuzaga keladigan har qanday zarar yoki yo'qotishlar uchun javobgarlikni o'z zimmasiga olmaydi.

Mazkur ma'lumotlar barcha shaxslar yoki tashkilotlarning qarashlarini aks ettirmasligi mumkin va aniq bir tashkilotga taalluqli deb hisoblanmasligi kerak. Mazkur hisobotning biron bir qismi ATB "Sanoatqurilishbank"ning oldindan yozma ruxsatsiz hech qanday shaklda ko'paytirilishi, tarqatilishi yoki uzatilishi mumkin emas.

Qo'shimcha ma'lumot yoki savollar uchun ATB "Sanoatqurilishbank"ning "Investment Banking" departamentiga murojaat qiling.

Litsenziya: O'zbekiston Respublikasi Markaziy Banking bank amaliyotlari bo'yicha №17 litsenziyasi, 2021-yil 25-dekabr.

Bog'lanish uchun ma'lumotlar:

Manzil: O'zbekiston, Toshkent, Islom Karimov ko'chasi, 100000, SQB Tower

Telefon: (+998 78) 777 77 55

Elektron pochta: info@sqb.uz

Veb-sayt: www.sqb.uz